

RUSYA'DA BERAT SAHİBİNİN HAKLARI VE HİMAYESİ*

Yuri Ivan SVYADOSTS

Çeviren :
Prof. Dr. Akar ÖÇAL

Rusya'da berat sahibinin hakları ve bu hakların himayesinin şekil ve metotları ihtira hukukunun konusunu teşkil etmektedir.

Rusya'da berata bağlı haklar, öteki ülkelerdeki berat sahiplerinin haiz olduğu haklara benzemektedir. Sovyet birliği ve federe cumhuriyetler medeni kanununun temel esaslarına ilişkin 112. ve icatlar, ihtiralar ve rasyonalizasyon teklifleri hakkındaki yönetmeliğin 48/c. maddesi uyarınca berat, icadın Rusya'da kullanılması konusunda bir mutlak hak bahşeder. Bu husus şunu ifade etmektedir ki, berat üzerinde tasarrufta bulunmak hakkı sadece malike aittir ve hiçbir kimse onun izni olmaksızın berata bağlanan icadı kullanmak hakkını haiz değildir. Binnetice, berat sahibi, böylece himaye edilen ihtira üzerinde bir tekel hakkına sahip bulunmaktadır.

Beratin Rusya'da haiz olduğu temel fonksiyon, batı ülkelerindeki gibi, yoksun edici bir karakter taşımaktadır. Berat sahibi üçüncü şahısları ihtirayı kullanmaktan menetmek hakkını haizdir. Başka bir ifade ile berat sahibi üçüncü şahısları :

- a) ihtiradan yararlanarak istihsalde bulunmak,
- b) berata bağlanan icattan usul olarak yararlanmak,
- c) ihtiraya dayanarak imal edilen malları ticari amaçlarla

* «Les droits du titulaire du brevet et leur protection en URSS», *Symposium des BIRPI de Propriété Industrielle Est-Quest-Budapest 1966*, Genève 1967, s. 159-170.

kullanmak, özellikle bu malları Rusya'da piyasaya sürmek, bu malları ülkeye sokmaktan menedebilir.

Berat sahibi berata bağlı hakları ya bizzat kullanabilir ya da kullanma hakkını tamamen veya kısmen üçüncü şahıslara devredebilir. Hakkın bu şekilde devri berat satışı ya da beratın kullanılması konusunda bir lisans verilmesi suretiyle gerçekleştirilir. Rusya'da ihtiraların himayesinin iki şekli olduğundan — mucit sertifikaları ve ihtira beratı yoluyla, — kanun, berat sahibine, daha yararlı olduğu inancındaysa, beratı mucit sertifikasıyla değiştirme imkânını da vermektedir. Böyle bir değiştirme halinde berat sahibi, berat üzerindeki mutlak hakkını, mucit sertifikasının sağladığı bazı haklar karşılığında, devlete bırakır.

Berat, Rusya'da, sosyalist ekonominin şartlarına uygun şekilde kullanılır. Berata bağlı hakların kullanılmasına ilişkin özellikler, Rusya'da istihsal vasıtaları üzerinde mevcut bulunan sosyalist mülkiyet hakkı ve devlete ait bulunan dış ticaret tekeline göre saptanır. Berat sahibi Rusya'da özel sınai işletmeler kurmak ya da kendi üretimini organize etmek, yani direkt yatırımlar şeklinde sermaye ihracında bulunmak, hakkına malik bulunmamaktadır.

Yabancı işletmeler ekonomik karakter taşıyan Sovyet teşekkülleri ile birlikte tesis kurmak, sınai ve öteki işletmeleri işletmek konularında işbirliği yapabilirler; fakat bunun için söz konusu işletmelerle imzalanan genel anlaşma sonucu olarak, Sovyet teşekkülleri ile mukavele akdetmek gerekir. Buna örnek Rusya Dış Ticaret Bakanlığı ile İtalyan «FIAT» firması arasında, 1966 ağustosunda, Rusya'da bir turizm arabaları firması kurulmasına ilişkin olarak imzalanan genel anlaşma gösterilebilir.

Berat sahibi mallarını ya da lisanslarını Rusya'da herhangi bir işletme ya da teşekküle satamaz. Dış ticaret tekeli sebebiyle, malik, ancak devletin dış ticaret hakkını tanıdığı teşekküllerle muamele yapabilir. Devletin dış ticaret hakkını tanıdığı kişiler, Sovyet Birliği ithalat-ihracat teşekkülleridir. Bu teşekküller, kendine has mameleki bulunan ve hükmi şahıslara ait haklardan yararlanan bağımsız devlet işletmeleri tesis ederler. Söz konusu işletmeler, özellikle, berat sahibi yabancı firmaların Rusya'ya ihraç etmeğe mezun oldukları malların tek ithalâtçısı olarak hareket ederler.

Rusya'da elde edilen berat, sahibine, bazı maddi üstünlükler sağlama imkânını verir. Berat, herşeyden önce, yabancı malikler

için bir himaye, garanti ve sınai mallarını Rusya'ya ihraç imkânlarını arttıran bir vasıta durumundadır. Bundan ayrı olarak, berat sayesinde elde edilen haklar, lisans anlaşmaları ve berat satış mukaveleleri çerçevesinde, serbestçe ticari muamelelere konu teşkil edebilirler.

Berat sahibi yabancı firma, Sovyet teşekkülleriyle olan ticari muamelelerinde, öteki yabancı firmalara nazaran, birtakım üstünlükler elde eder. Berata bağlı hakların bu veçhesi, beratın, himayenin ve Rusya'ya yapılan ihracatın gelişmesi vasıtalarından biri olarak haiz olduğu rolü ortaya koymakta olduğundan, büyük önem taşımaktadır. Şu husus malûmdur ki, Rusya'nın dış ticareti, sınai malların ithaline ilişkin işlemler de dahil olmak üzere, devamlı surette artmaktadır. Meselâ 1965'de Rusya'nın ithalât hacmi 7,5 milyar ruble civarındaydı.

İhtiraların, yabancı firmalarca Rusya'da berata bağlanması da devamlı surette gelişme göstermektedir. Bu konuda Rusya'nın sınai mülkiyetin himayesi hakkındaki Paris İttihadı Mukavelenamesini imzalamış olmasının rolünü belirtmek gerekir. Halen, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Batı Almanya, Fransa, İtalya, İsveç, Belçika, İsviçre, Hollanda, Japonya ve öteki bazı ülkelerin beratları Rusya'da da geçerlidir.

İthal edilen sınai mallarda ve yabancı firmaların ihtiralarını Rusya'da berata bağlamalarında görülen devamlı gelişme, berat hukukunda yeni bir durum yaratmıştır. Rusya'da geçerli olan beratlar, sadece müstahsil işletmelerimizce değil aynı zamanda dış ticaret teşekküllerince Rusya'ya sınai mal ithali konusunda yapılan anlaşmaların akdi esnasında da göz önünde tutulmalıdırlar. Rusya'da verilen beratlar dış ticaret teşekküllerini muhabir ya da acenta secmede o şekilde etkiler ki onların mamullerinin Rusya'ya ithalinin berat haklarına bir zarar vermesi söz konusu olmaz. Binnetice, Rusya'da verilen berat, dış ticaret teşekküllerini berat sahibi firmanın mallarını satın almaya yöneltmektedir, çünkü berat sahibi, yabancı rakip firmaların Rusya'ya mal ihraç etmelerini engelleyebilir. Bu bakımdan, berat, yabancı firmaların Rusya'ya yaptıkları ihracatın gelişmesi konusunda büyük önem taşımaktadır.

Rusya'da verilen berat aynı zamanda ticari muamelelere konu teşkil edebilir; çünkü, Sovyet mevzuatına göre, berat sahibi ilgili Sovyet teşekkülüne, ihtiran kullanılması konusunda lisans vermek ya da beratını satmak hakkını haizdir.

Sovyet ekonomik teşekkülleri özel lisans mukaveleleri yaparak ya da komple ekipman satın alınmasına ilişkin anlaşmaların akdi sırasında, yabancı firmaların lisanslarını elde edebilirler.

Rusya'da alım-satım işlemleri sadece dış ticaret teşekküllerince yapılabilir. 1962 yılında, lisans ticareti ile meşgul olmak üzere bir özel ithalât-ihracat teşekkülü (Litsenzintorg) ihdas edilmiştir. «Litsenzintorg» da, öteki Sovyet dış ticaret teşekkülleri gibi, bir müstakil ekonomik teşekküldür ve hükmi şahsiyeti haizdir. Bu teşekkül kendi taahhütlerinden dolayı sorumludur. «Litsenzintorg» özellikle yabancı muhabirlerden berat, lisans ve teknik bilgi satın alma işleriyle uğraşır, «Litsenzintorg» bu amaca ulaşmak için, ilgili yabancı muhabirlerle berat ya da lisans alım-satımı konusunda mukaveleler akdeder.

Öteki dış ticaret teşekkülleri de yabancı muhabirlerden lisans alabilirler. Bununla beraber, bu ticari muameleler, sadece, lisans alımının doğrudan doğruya mal ithaline (genellikle komple ekipman) bağlı olması halinde yapılabilir; bu halde, lisans verilmesi, yabancı firma ile yapılan sınai malların satışı hakkındaki genel anlaşmanın tamamlayıcı bir kısmını teşkil eder.

«Litsenzintorg», lisans satın alırken, öteki dış ticaret teşekkülleri gibi, berat sahibi ile yapılacak anlaşmaların hukuki ve ticari şartlarını tespitte başlıca rolü olan Sovyet sınai ya da ekonomik işletme ve teşekküllerinin mümessili sıfatıyla hareket etmektedir. Lehine lisans satın alınacak işletme ya da teşekkül, anlaşmada öngörülen süre içinde lisans konusunu meydana çıkartmaya ve gerekli bilgileri yabancı firmaya vermeye mecburdur. İşletme ya da teşekküller yabancı muhabirlerle yaptıkları mukaveleleri «Litsenzintorg» ya da bir başka dış ticaret teşekkülü aracılığıyla sürdürürler.

Rusya'da, berat devrine ya da ihtirâm kullanılması konusunda lisans verilmesiine ilişkin bir mukavele akdi bazı şekil şartlarına tabidir. Böyle bir mukavele yazılı şekilde yapılmalı ve Rusya Bakanlar Konseyi nezdinde görevli ihtirâlar ve icatlar komitesince de tescil edilmelidir; bunlara riayet edilmezse mukavele hükümsüz sayılır ve hiçbir hüküm doğurmaz.

Rusya'da berat süresi, talebin tescili tarihinden itibaren başlamak üzere 15 yıldır. Rusya'da, birçok batı ülkesinde olduğunun aksine, ihtirâm, berat sahibi tarafından mutlaka gerçekleştirilmesi ilkesi benimsenmiş değildir; beratın kullanılması malikin isteğine

tabidir. Bu sebeple, Sovyet kanunu, berat sahibinin haklarının, ihtiranın muayyen bir süre içinde işletilmemesi sebebiyle kısıtlanmasını kabul etmemektedir.

Berata bağlı haklar Rusya'da sadece önemli kamu menfaatlerinin ihlâli halinde kısıtlanabilir. Kanun bu kısıtlamaları, «devlet için büyük önem taşıyan», bir ekonomik sonuç ya da bir başka mutlak pozitif sonuç sağlayan ihtiralarla ilgili haklar için caiz görmektedir.

Sovyet kanunu berat sahibinin haklarının kısıtlanması konusunda iki şekil öngörmüştür. Bir ihtiraya ilişkin berat devletce re'sen satın alınabilir ya da bir mecburi lisans verilebilir.

Bu tedbirler, ilgili Sovyet teşekkülü ile berat sahibi arasında berata bağlı hakların devri konusunda bir anlaşma olmazsa, ancak o zaman söz konusu olabilecektir.

Rusya'da bu hakların kısıtlanması konusunda bir idari usul mevcuttur: Zorla satın alma ya da bir lisans verilme, ancak Rusya Bakanlar Konseyinin bir özel kararına dayanarak gerçekleştirilir. Bu kararda ihtirain değerine uygun ve onun kullanılması ölçüsünde berat sahibine verilecek tazminatın miktarı da, yani berat sahibi için adil bir bedel de, öngörülmelidir.

Şunu da belirtmekte fayda vardır ki, hakkın, beratın zorla satın alınması ya da mecburi lisans verilmesi suretiyle bu şekilde sınırlandırılması, Rusya'da istisnai durumlar olarak telâkki edilmektedir. Bu usulün uygulandığı ihtira çeşidinin mahdut oluşu (sadece büyük önem taşıyan ihtiralar için söz konusudur) ve bu kısıtlama tedbirlerine ilişkin usulün özel nitelikte olması (devlet yönetiminin üst organı durumunda olan Rusya Bakanlar Konseyinin kararı gereklidir), bu yargının delilini teşkil etmektedir. Buna, bu yola başvurmadaki uygulamayı da eklemek icabeder. Gerçekten, bu hüküm yabancı teşekküllerin berata ilişkin hakları bakımından bugüne kadar kullanılmış değildir.

Berata bağlı haklardaki bir başka kısıtlama da, batı ülkelerinin çoğunluğunda da kabul edildiği gibi, önceki şahsi zilyetlik durumudur. Bir yabancı firma tarafından berat talebinde bulunulmasından önce, bu icadı daha önceden tatbik ya da bu amaca ulaşmak için gerekli bütün tedbirleri almış bulunan bir Sovyet teşekkülü ya da işletmesi, bu ihtirayı, bir bedel ödemek durumunda olmaksı-

zın kullanmaya devam etmek hakkını haizdir. Başka bir ifade ile söz konusu hak, gerekli şartlar, sınai mülkiyetin himayesi hakkındaki Paris İttihadı Mukavelenanesinin 4/B. maddesi uyarınca, mülkiyet hakkının temeli olan ilk talep gününden önce mevcutsa, ortaya çıkmış olacaktır.

Sovyet mevzuatı berat sahibinin haklarının himayesinin şekillerini ve usulünü de düzenlemektedir. Berata bağlı haklara ilişkin ihtilâfın mahiyetine göre ya idari ya da medeni usul uygulanır. Beratın geçerliğine ilişkin ihtilâflar, ihtiralar ve rasyonizasyonlar konusunda görevli kılınan ve Rusya Bakanlar Konseyi nezdinde faaliyet gösteren ihtiralar ve icatlar komitesince re'sen karara bağlanır; berata bağlı hakların ihlâline ilişkin olanlar da dahil öteki ihtilâflar ise Sovyet hukuk sisteminin yarattığı organlarca çözümlenir.

Bağlanan berata geçerli olduğu sürece itiraz edilebilir. Berata bağlanmasının geçerliliğine ilişkin itirazlar, belirtilmiş olduğumuz gibi, komiteye yapılır.

Kanuna göre, verilen berata; icatlar, ihtiralar ve rasyonizasyon teklifleri hakkındaki yönetmelik hükümlerine aykırı davranma söz konusu ise, itiraz edilebilir ve verilen beratın iptali sağlanabilir. Bu husus şunu göstermektedir ki, beratın iptali sebepleri ile onun yerine düzeltilen taleplere uygun berat verilmesi sebepleri, berat konusunun berata bağlanabilme şartlarına uygun bulunmaması ile ilgilidir. Meselâ beratlarla, yenilik yahut uygulama imkânına vevahut da ihtiranın faydasına ilişkin şartlara aykırılığı olması sebebiyle itiraz edilebilir. Öte yandan, talepler tarifname ve uyumsuzsa ya da tarifname ihtiranın gerçekleşme usul ve vasıtalarını veterli ölçüde belirtmiyorsa vs. berata yine itiraz etmek mümkündür.

Berat verilmesine ve bağlanan beratların geçerliğine ilişkin ihtilâflar Bakanlar Konseyi nezdinde görevli ihtiralar ve icatlar komitesince özel bir usule göre çözümlenir. Bu usulde en önemli rolü, komitenin istisari organı durumunda olup uzmanlardan müteşkil bulunan eksperler konseyi ovnar. Beratın geçerliği hakkındaki ihtilâf, bu konseyce karara bağlanır. Eksperler konseyince alınan kararlar, komite başkanı ve da basvardımcısının takdikinden sonra geçerlilik kazanır. Komitece beratların geçerliği konusunda alınan kararlar kesindir, itiraza konu olamazlar.

Sovyet mevzuatına göre, berat alan mucidin sıfatı üzerindeki ihtilâflar münhasıran adli mercilerce karara bağlanır.

Geçerli berata bağlı hakların himayesi ile ilgili ihtilâfları çözmek görevi de münhasıran adli mercilere verilmiştir. Bunlar beratların üçüncü şahıslarca (işletme ya da teşekkül) ihlâline, önceki şahsi zilyetliğe vs. ilişkin olan ihtilâflardır. Bu türlü ihtilâflar, ihtiralara ilişkin mevzuata ve medeni kanun ile usul kanununun genel esaslarına göre karara bağlanır.

Taklit davaları, öteki hukuki ihtilâflar gibi, adli mahkemelerde görülür. Bu davalar yetkiye ilişkin hususları düzenleyen sovyet mevzuatının genel esaslarına ve herşeyden önce de ihtilâfın davalının ikametgâhı mahkemesinde çözümlenmesini öngören esaslara tabidir. Rusya'da berat alan malik, davalı işletme ya da teşekkülün ikametgâhında taklit davası açma hakkını haizdir.

Öte yandan yüksek dereceli bir mahkeme, medeni usul hukuk esaslarına göre, herhangi bir davayı mahalli mahkemeden talep edebilir ve bidayet mahkemesi olarak bu davayı ele alabilir. Bu sebeple, berat bağlı hakların ihlâline ilişkin bir dava, meselâ Moskova mahkemesince veya Rusya Yüksek Mahkemesince yahut da federe cumhuriyetlerin yüksek mahkemelerince karara bağlanabilir.

Herhangi bir hukuk mahkemesi kararı hakkında, bir federe cumhuriyetin yüksek mahkemesi kararı hariç olarak üzere, istinaf yoluna başvurmak mümkündür.

Rusya'da, Beratın devrine ilişkin mukaveleler ile lisans satış mukaveleleri, yabancı firmalar ve sovyet ekonomik teşekkülleri arasında yapılan dış ticaret işlemleri olarak telâkki edilmektedir. Bu husus şunu ifade etmektedir ki, berat devir işlemlerinden ya da kullanma lisansı verilmesi işlemlerinden doğan ihtilâflar tahkim yoluyla da çözümlenebilir. Tarafların, berat devir ya da lisans satış mukavelesinde bu konuda anlaşmış olmaları halinde, taraflar arasındaki ihtilâlar devletin bir organı olan mahkemece değil, tahkim kurullarınca karara bağlanır. Rusya'da, kamusal nitelik taşıyan, Moskova'da Sovyet Birliği Ticaret Odası nezdinde görev yapan ve Dış Ticaret Tahkim Divanı adıyla anılan bir kurul mevcuttur. «Litsenzintorg» tarafından akdedilen ve yabancı firmalardan lisans alınmasına ilişkin bulunan mukavelelerin çoğunluğunda bu yola müracaatı öngören hükümler vardır.

Yabancı ve sovyet teşekkülleri arasında akdedilen bazı lisans mukaveleleri, aynı zamanda, başka tahkim kurullarına başvurma imkânını da öngörmüş bulunmaktadır. Meselâ danimarkalı «Burmeister et Wein» firması ile yapılan ve dizel gemi motörleri istihsalı lisansının satın alınmasına ilişkin bulunan mukavele, taraflar arasında bir ihtilâf doğduğu zaman bu ihtilâfın Stockholm Ticaret Odasınınca seçilecek hakemlerce halledileceğini öngörmektedir. Japon «Copal» firması ile yapılan ve fotoğrafik kamera obtüratörlerinin istihsalı lisansının satın alınması hakkındaki anlaşmada da, ihtilâfların davalının ikametgâhındaki devamlı hakem kurullarınca, yani Japonya Ticari Tahkim Kurumu ya da Moskova Dış Ticaret Tahkim Komisyonunca halî öngörülmektedir.

Sovyet birliği ve federe cumhuriyetler medeni usul esaslarına uygun olarak, yabancı gerçek ve hükmi şahıslar Rusya'daki mahkemelerde bizzat ya da bir vekil aracılığıyla dava açabilirler. Şunu da belirtmek yerinde olacaktır ki, Rusya'da, vekillik faaliyetlerinin bir avukat tarafından ifası gereğini öngören bir şart mevcut değildir. Yabancı berat sahibi, avukat da dahil, herhangi bir yabancı uyruklunun hizmetinden yararlanarak, Rusya'da dava açmak imkânına sahiptir. Bununla beraber malik, Rusya'da mevcut özel avukatlar kurulunun (Inyourcollegia) hizmetlerinden de yararlanabilir. Moskova Şehri Avukatlar Kurumu nezdinde mevcut olan bu avukatlar kurulu, berat hakkındaki davalar da dahil, Rusya'daki yabancıların mallarıyla ilgili davalarda ihtisaslaşmıştır.

Yabancı berat sahibi, Sovyet mahkemelerinde ve öteki Sovyet teşekküllerinde Rusya'da ikamet eden konsoloslarca da temsil edilebilirler. Bu şekildeki temsil, 26 mayıs 1966 tarihli kararname uyarınca meriyete giren Rusya'daki yabancı devlet konsolosları ve diplomatik temsilcileri hakkındaki yönetmelikle ve Rusya ile birçok ülke arasında akdedilen (Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Batı Almanya, Avusturya vs.) konsolosluk anlaşmalarınca kabul edilmiş bulunmaktadır.

Rusya'da da kanun, batı ülkelerinin büyük bir kısmında öngörülen, berat sahibinin haklarının hukuki himayesinin usul ve şartlarının aynıını öngörmektedir. Berata bağlı hakların ihlâl edilmiş olduğuna karar verilirse, mahkeme, Sovyet birliği ve federe cumhuriyetler medeni kanunun temel esaslarının 6. maddesi uyarınca, berat sahibinin haklarını korumak için, ihlâl durumuna göre, gerekli tedbirleri alabilir.

Mahkeme, ilk olarak, berata bağlı hakların ihtilâlinden önce mevcut olan durumun iadesine ve zarar iras eden işlemin durdurulmasına yani tecavüz men'ine dair karar alır. Meselâ mahkeme taklit mal imalini menedebilir, bunların Rusya'ya girmesini yasaklayabilir vs. Bu himaye tedbiri bütün batı ülkelerinde beratlar hakkındaki mevzuatta yer almış bulunmaktadır. Bu sebeple de bu konuda bir munzam açıklama gerekli değildir.

İkinci olarak, hakları ihlâl edilen berat sahibi, failden tazminat istemek hakkını da haizdir. Medeni kanunun temel esaslarının 88. maddesi uyarınca, fail, berat sahibine verdiği zararın tamamını gidermek zorundadır. Sovyet mevzuatına göre, zararı telâfi edecek tazminat, berat sahibinin maruz kaldığı zararı ve kâr mahrumiyetini içine alır (temel esaslar, Madde : 36). Kâr mahrumiyeti, berat sahibinin tevacüz olmasaydı elde etmiş olacağı menfaat olarak tarif edilmiştir. Tazminatın bu bölümü failce elde edilen tüm gelirleri kapsar. Berat sahibince maruz kalınan manevi zararın giderilmesi Rusya'da söz konusu değildir.

Tazminatla ilgili sorumluluk failin bütün kusurlu halleri için, yani kasde ya da ihmale dayalı bütün davranışları için, kabul edilmiştir. Failin kusurlu olduğu yolunda bir karine vardır, bu sebeple kusurlu olmadığının isbatı faile düşer.

Berata bağlı hakların ihlâlinden doğan sorumluluk, yani zararların karşılanması, berat verildiğinin «ihtiralar, sınai model ve markalar» bülteninde yayımı tarihinden itibaren söz konusu olur. Bununla beraber, Rusya'da, berat sahiplerinin hakları, talebin tevdi gününden itibaren korumaktadır (yönetmelik, Madde : 38/d). Bu durum şunu ifade etmektedir ki, fail talebin tevdi günü ile berat verildiğinin ilânı günü arasındaki süre içinde elde ettiği bütün menfaatları, bunlar haksız surette elde edilmiş olarak telâkki edildiklerinden, iadeye mecburdur. Fail, bu halde, kötü niyette hareket etmiş olmasa dahi, sorumludur.

Sovyet mevzuatı, özellikle Sovyet birliği ve federe cumhuriyetler medeni usul mevzuatının 32. maddesi, hukuk mahkemesinin, hukuki prosedürün nihayete ulaşmasından önce, berat sahibinin haklarını himaye bakımından, bazı tedbirler alabileceğini öngörmektedir. Berat sahibince bir dava açılmasından sonra davanın herhangi bir anında, mahkeme ya da hakim, kendiliğinden ya da talepcinin isteğine uyararak, onun menfaatlarını temin bakımından gerekli

tedbirlerin alınmasına karar verebilir. Bu tedbirlerin neler olduğu federe cumhuriyetlerin medeni usul kanunlarında sayılmıştır. Bunlar, özellikle davalının bazı işlemlerde bulunmaktan yasaklanması, davalının mallarına ya da paralarına el konulmasından vs. ibarettir. Fakat davacının bu tedbirlerin alınmasındaki zarureti ispat etmesi gereklidir.

Rusya'da, öteki ülkelerde olduğu gibi, tecavüzün tespitinde berat talepnamesi göz önünde tutulur. Tarifname ve desenler, ihtilâf anında, talepnamelerin tefsirinde kullanılabilirler, fakat beratla sağlanan himayenin genişletilmesi için bunlardan yararlanmak mümkün değildir. Sovyet mevzuatında öngörülen berata bağlı hakların ihlâlinin sınıflandırılması esasları, esas itibariyle, öteki ülkelerde mevcut bulunan esasların aynıdır.